

Професійна освіта

НАВЧАННЯ МАЙБУТНЬОГО – ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ

Федеральний інститут професійної освіти і навчання (BIBB) провів традиційний (кожні два роки) міжнародний конгрес Федерального Інституту професійної освіти і навчання майбутнього – впровадження інновацій, у місті Берлін (Німеччина). У заході взяли участь представники парламенту Німеччини, міжнародних фондів ЄС, бізнесу, роботодавців, вищої та професійної освіти, науки з 21 країни світу. Україну, відповідно до Меморандуму про співпрацю з BIBB та учасників Інституту ПТО НАПН України (Інститут) в Асоціації дослідницьких організацій ЄС у сфері професійної освіти і навчання, представляли директор Інституту Валентина Радевська і науковий співробітник Сніжана Леу.

Програма конгресу передбачала ознайомлення учасників з сучасними тенденціями розвитку професійної освіти і навчання (ПОН) у країнах ЄС, дослідженнями BIBB, новітніми проектами ПОН у контексті стратегії навчання впродовж життя. Проведено виставку передових дослідження науки і техніки. Кожен учасник мав можливість ознайомитись з інноваційними розробками, роботехнікою, сучасними симулаторами на стендах навчальних закладів і підприємств тощо. Перший день ознайомив учасників з освітніми проспектами, розробленими як аprobуваними в провідних німецьких компаніях. Під час урочистої церемонії нагородження були представлені короткі відеозвіти про роботу проектів, а перше місце виборола компанія, що реалізувала проект із поверненням безробітних (які шукали роботу вісім місяців і більше) на ринок праці через використання не лише активних методик, а й роботу з соціальним педагогом а і психологом.

Вітальнє слово на відкриті ти виголосив президент BIBB

професор Фрідріх Губерт Ессер і міністр освіти та дослідження, член парламенту Аня Карлічек. Принагідно слід зауважити, що і пан Ессер, і пан Карлічек мають значущий досвід професійної діяльності як лекар та банківський клерк й працівник готельної сфери від-

професор, доктор Джейф Гайвард, голова факультету освіти університету Кембрідж, доповідь про виклики системи ПОН у Великій Британії в разі змін політичного клімату (вихід зі складу ЄС – Brexit). Його доповідь «Кінти за межами думальної системи: виклики про-

далаша підготовка в умовах цифрової ери», «Місця для навчання майбутнього: колаборативні та цифрові», «Навчання на засадах продуктивної діяльності: професійна компетентність в Європі та світі», «Школа його що далі? Дуална професійна освіта і навчання – переваги

професій, модернізація, перевороти та виклики сектору професійної освіти і навчання на найближче майбутнє.

На завершення роботи конгресу професор Людгер Войсманн, директор Центру економіки освіти університету Людвіга-Максиміліана міста Мюнхен, у доповіді «Професійна освіта і навчання у часі змін» повідомив про економічні переваги навчання за різними рівнями освіти й навіть діан та цифри прибутия особи залежно від рівня кваліфікації. Його доповідь викликала неабияку цікавість, адже цифри говорили самі за себе (наприклад, фінансові можливості, які відриває дуальна освіта для її здобувачів уж з перших дів навчання). Це дає змогу людині «без болісно» (без втрати доходу на 3-4 роки навчання) розпочати професійну кар'єру як чину та розвивати її по вихідній без відчутних фінансових обмежень. Професор Войсманн також доповів і про можливості та переваги (припуток) роботодавців за умови їх активної участі в процесах професійної підготовки кваліфікованих робітників – зменшення часу на переванчання та адаптацію, зменшення кількості зіпсованих та бракованої продукції, збільшення прибутку й покращення якості професійної підготовки працівників.

Професор, доктор Губерт Ертл, директор з питань дослідження та віце-президент BIBB, висловив сподівання на плідну взаємодію з висвітленням нових досягнень вже на наступному конгресі BIBB у 2020 році. Більш детально з особливостями роботи форумів конгресу та матеріалами ви можете ознайомитись на сайті BIBB за посиланням: <https://kongress2018.bibb.de/>.

Сніжана ЛЕУ, м.н.с. лабораторії зарубіжних систем професійної освіти і навчання Інституту ПТО НАПН України

появіло. Пан Ессер відзначив важливість розвитку і впровадження інновацій в сфері професійної освіти і навчання на рівні 4.0. Пан міністр наголосила на важливості підтримки та вдосконалення системи професійної підготовки Німеччини для розвитку економіки країни.

У панельному обговоренні «Майбутнє праці – майбутнє професійної освіти і навчання» взяли участь представники бізнесу (Керстін Ной та доктор Ариана Райнхарт) і науки (професори Фрідріх Ессер і Фрідріх Шлат). Вони обговорили важливість розвитку гібридних кваліфікацій і постійного оновлення й заміщення професій на ринку праці.

Форуми, присвячені різним аспектам сектору професійної підготовки, тривали два дні й мали такі тематичні спрямування: «Професійна освіта і навчання 4.0. – базова та по-

фесійної освіти в умовах не-злобільної економіки», чітко її змістово представила особливості системи кваліфікацій Великої Британії, специфіку розвитку системи професійної освіти і навчання країни (учнівства) та США в провадження інновацій у секторі професійної підготовки для утримання позицій економіки країни в умовах Brexit. Пан Гайвард також розповів про тенденцію розвитку праці та автоматизації перетворень та виробництва.

Форуми, присвячені різним аспектам сектору професійної підготовки, тривали два дні й мали такі тематичні спрямування: «Професійна освіта і навчання 4.0. – базова та по-

та реальний стан справ».

«Міграція та інтеграція – внесок

професійної освіти», «Охорона здоров'я та медичний догляд (послуги): перспектива для професійної освіти і навчання».

Наукові Інститути ПТО НАПН України віддали форум «Професійна освіта і навчання 4.0. – базова та подальша підготовка в умовах цифрової ери» з ознайомленням з розривами та перспективами розвитку цифрових технологій у секторі ПОН: оцифрування ПОН, використання цифрових технологій, рамка цифрової компетентності ЄС, зміни професій, рівнів кваліфікацій і професійних сфер, створення нових видів зайнятості, навички працевлаштування для цифрових

НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД У СИСТЕМІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Науково-методичний супровід професійного розвитку слухачів реалізує інноваційний потенціал сучасних цифрових технологій. Так, у процесі підвищення кваліфікації задіяно 67 персональніх електронних освітніх ресурсів викладачів і 36 електронних освітніх ресурсів кафедр (сайти, блоги, сторінки соцмереж, електронні посібники, платформи і портали, абионіки електронних документів).

Інноваційною технологією на науково-методичному супроводі професійного розвитку педагогічних, науково-педагогічних та фахівців і керівників кадрів освіти є віртуальні кафедри андррагогіки, нагороджені Дипломом I ступеня НАПН України як краща наукова робота 2017 р. у номінації «Електронний ресурс». Сайтом віртуальної кафедри андррагогіки постійно користуються близько 1800 учасників,

сторінками кафедр та окремих викладачів у Facebook – понад 3000 осіб, заходи з онлайн-трансляцією на каналі YouTube переглядають понад 5000 осіб. Протягом 2017–2018 рр. проведено 12 заходів міжкурсового періоду з охопленням візуальної аудиторії понад 5000 осіб.

Наукова робота кафедр щодо науково-методичного супроводу професійного розвитку слухачів здійснюється за вісімома темами НДР. Працюють три науково-дослідні лабораторії на громадських засадах спільно з регіональними закладами післядипломною освітою, а саме: з управління післядипломною педагогічною освітою, психологічною професіоналізмом, відкритою освітою.

Результати науково-дослідної роботи за проблемами науково-методичного супроводу професійного розвитку педагогічних та керівників кадрів відзначені в публікаціях

науково-педагогічних працівників університету, серед яких 18 монографій, 59 підручників і посібників, 22 міжкурсові рекомендації, 322 статті (дані за 2017 р.).

Апробація різних моделей і технологій науково-методичного супроводу професійного розвитку слухачів у міжкурсовий період здійснюється на 38 експериментальних майданчиках з Києва та 17 областей.

У процесі міжнародної діяльності укладено вісім угод з європейськими університетами щодо науково-педагогічного супроводу професійного розвитку слухачів. У процесі співпраці видано три монографії, проведено вісім заходів. Науково-педагогічні працівники пройшли стажування в університетах-партнерах.

Уперше проведено курси підвищення кваліфікації за спільними програмами з Вищою Лінгвістичною

школою в місті Ченстохова (Польща). Слухачі, які вивчали курсчики як спецкурс і пройшли тренінги у міжкурсовому періоді, отримали польсько-українські сертифікати додаткового ступіння про підвищення кваліфікації.

Отже, інноваційні тенденції науково-методичного супроводу професійного розвитку слухачів в УМО пов'язані зі змінами законодавства у галузі освіти та зпровадженням концепції «Нова українська школа». У результаті наукового дослідження цієї проблеми в УМО визначено поняття науково-педагогічного супроводу, узагальнено його теоретико-методологічні засади, місце та призначення в сучасному освітньому дискурсі, охарактеризовано модуси професіоналізації андррагогів, обґрунтовано відповідні педагогічні технології.

У практичному вимірі продовжується розробка нових спецкурсів, удосконалюється організація освітнього процесу щодо забезпечення варіативної складової навчального плану. Технологічна складова науково-методичного супроводу характеризується більш широким використанням цифрових технологій.

Перспективними напрямами подальшого розроблення проблеми науково-педагогічного супроводу є запровадження глибоких класичної підходи для задоволення потреб слухачів у підвищенні кваліфікації за фахом, урахування результатів формальної та неформальної освіти, а також запровадження накопичувальної системи підвищення кваліфікації.

Тамара СОРОЧАН,
директор ЦППО ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України